

עברית מדוברת לא נורמלית

כואת דן בן-אנוש ונתיבה בן-יהודה

מדור זה הוא תוספת למגזר המפורסם של דן בן-אנוש ונתיבה בן-יהודה. הקוראים מוזמנים לשלוח למערכת מלים וכתיבם משלהם.

המלפנים של הטרומוכיד

הז'ורנל היה מותח ולא הרגשתי לאן נתקעת.

כל הכנות של אבויבת

לימצעדי הפזמונים, אבל יש לה כישרון מיוחד במינו להפוך אפילו את הפזמונים השדופים ביותר לקינוח'אהבה היוצאת מעומק הגשמה. מי היה למשל מאמין שפזמון הטיפשי-שרה של השירלס משנות השישים, האם תהאבני מחר, יכול להיות כל-כך פיזי ורגיש. שלא לדבר על לאהוב מישהו, שאפילו מחבריו, הבי. ג'ים לא היו מכירים אותו, כפי שהוא מושמע כאן.

לעזרתה של הזמרת מתגייסים כמה אנשי ג'אז ידועים כמו רון קארטר, צ'אק רייני, גריידי טייט, לסימק'אן ואחרים. מי שאוהב פיזמונים המונחים מתחת לזכוכית מגדלת, שאינה מתמיצה אף אחד מן הפרטים שבתוכם, וביצוע מלא וגדוש נשמח — ייהנה מהתקליט.

ספרים

הלב הרחב

„מעבר לכביש“, או „חבורת עוזר מים“, מאת דבורה עומר. הוצאת שרברג בע"מ, תל-אביב, 240 עמודים, 12 ל"י.

„אתה יודע מה, יוסי?“, אמר רובי, בהביטו אחרי העגלה המתרחקת, „פגאום יש לי מין הרגשה כזאת בלב... שאני כמו ילדים אחרים... אני עכשיו לאיזה מקום. יש לי בית, משפחה גדולה עם הרבה אחים ואחיות. הורים-חיים וזוג, הוראה ורבה קרובים: ד"ר להמן, אשתו הוופאה, יצחק אביב, מרים המבשלת ועוד, ועוד! זה יותר מאשר לאחרים, נכון? אלה שיש להם בית עם אבא ואמא ואח אחד או שניים. אתה יודע יוסי? עכשיו אני לא כל-כך מקנא בהם, בילדים ההם של אבא ואמא.“

כך מסיים רובי, היתום, שאך לפני מאי-תיים שלושים ושמונה עמודים היה בן בלי בית, ולא היה מי שישלם בעד (המשך בעמוד 12)

מחננט ת', מכוער, דוחה, „מחורא.“ כל ישרון מיוחד לתפוש חברים. כל אחד יותר מחננט מהשני. * „איך, עוזב אותי עם נירה. אני מכיר אותה מהעממי. מהי נוטה מלידה.“

תקרה ש', הגבול העליון בסולם הדרגות, המשכורות, המיסים וכד'. „עכשיו, לאחר שערך הכסף ירד — אין לנו ברירה אלא לעשות את התקרה של החייביים במס.“

עשה הכרה! קריאה המושמעת על-ידי אדם, המפגיש זרים, שמשמעותה: „אנא, הצינו אותי וצמכם זה בפני זה.“ לעיתים רחוקות האומר זאת אף טורח בעצמו להציג את הנוכחים; ברוב המקרים הורים מזמינים יד אחד לשני וממלמלים יחד ובאותו זמן את שמם, כך שאיש אינו שומע את שמו של רעהו.

לקלק ש', חנופה, „ליקוק.“ „כמו שנכנס המנהל החדש, אז הטיפוס הזה הרביץ לקלק.“ * „הוא הכניס שיטה שבלי לקלק אי-אפשר להגיע אליו. אבל בשביל כל לקלק מרוויחים משהו.“

עץץ פ', בעל, בא במגע מיני. „ואתה חושב שהוא גם עקץ אותה, או שהוא רק עושה רוח?“

שבר את הבוקרה ביטוי שמשמעותו: הגויים.

„כשפאלו אותו כמה הוא מספיק בחודש, תקע מיספר — שבר את הבורסה.“

נסיעה קלה בלשון הפקידים: נסיעה לחו"ל לתקופה קצרה.

„ואני רוצה להגיד לכם, אני יודע מה שאני מדבר, היתה לי רק עכשיו נסיעה קלה למזרח הרחוק ותפסתי את כל העניין.“ * „פגאום! אולי נסדר לאריה איזה נסיעה קלה? אתה לא מסכים איתי שמגיע לו?“

תקליטים

פזמונים בזכוכית מגדלת

„שלהבת שקטה“ — רוביטה פלאק. אטלנטיק 1594.

האסוציאציה הראשונה, לשמע תקליט זה, היא כמובן נינה סירמון, הזמרת-פסנתרנית הכושית המפורסמת. ואמנם רובי-טה פלאק מזכירה אותה לא מעט. אם כי היא מחפה בקול בהיר, חם ונקי יותר, על מה שחסר לה בווירטואוזיות הפסנתרנית.

העלמה פלאק, שהיא כיום אחת מי זמרות הצמרת באמריקה, לא נועדה אולי

זמרת פלאק

חס יותר מנינה סימון

לכרס מדולדלת, אינם יכולים להסתיר את הקרחת המבהיקה שגילו המכסה על ראש מלא תיסכולים מיניים... מתעורר בבוקר כאמצעי מניעה משומש... בהיותו רביטוי לאימפוטנציה אינטלקטואלית חסרת מעצורים... אני לדודי ודודי לי.“

תיאטרון

הצגה פקחית

ילדים חכמים

„מנורת הקסמים“, תיאטרון מסיכות באולם „צוותא“, בימוי: מיכאל אורח, תפאורה: אריק סימית, משתתפים: עדנה פלידל, שלמה ברישביט, נסים עזיקי, רן, מועי אביב.

היה היו פעם ילדים. כשהיו חולים סגרה אמא את החלון, כיסתה אותם בשמיכות-סוף וסיפרה להם אגדות על מלך חכם, נסיכה יפהפיה וגיבור. אבל היום, יש לנו ילדים חכמים מאוד. לשמנסים למכור להם לוקשים הם פשוט לא מאמינים יותר, והם פותחים את הרלון כדי שאוויר טרי ייכנס פנימה.

ההצגה מנורת הקסמים של תיאטרון מסכות מספרת ארבע אגדות מפורסמות מאוד: לארס העצלן (אגדת-עם שוודית), בגדי המלך החדשים, קלאוס הקטן וקלאוס הגדול (אנדרסן) וכד החומץ (הגיר-סא הגרמנית לדג הזהב הידוע).

מיד עם תחילת הסיפור הראשון מתברר כי מיכאל אורח, המעבד והבמאי, לא התכוון לעבוד על הצופים הצעירים שלו, ששיטות המיושנות, לארס, הגיבור שלו, הוא עצלן גדול, שבכלל אינו רוצה להיות חרוץ. המלך שלו — סנילי, והר נסיכה זה חכמה ולא יפה.

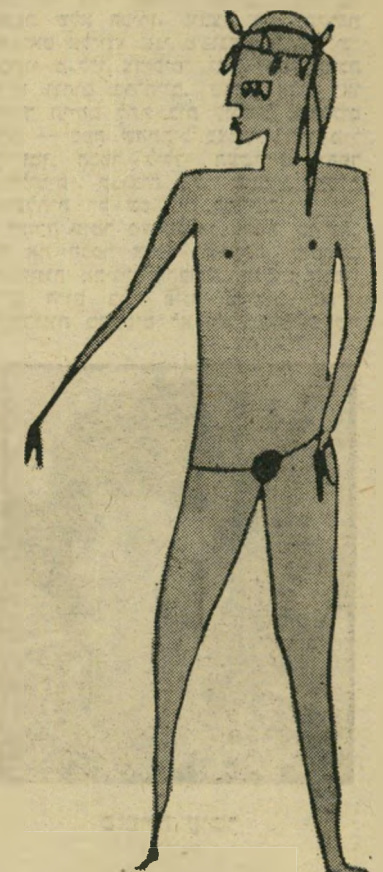
מארינה היא — הילדים בהחלט אמינים למלך הפלא והלא-חכם הזה, לנסיכה הגודניקית שצמח לה תינוק בראש-צריים אחד, ולעובדה המרה שהי מלך אינו מחפש לו יורש מתאים למלך. חס וחלילה, כי אם סתם אחד שיש לו חתיכת אי עם כמה חיילים לעשות צינע, אולי זה גישמע כמו משל פוליטי ציני, אבל בלבוש המסכות של שלמה-היל-שביט, עדנה פלידל וניסים עזיקי — שלושם שחקנים מבריקים — ותוספת של גיטארה, וכמה חרוקים בפי מוצי אביב, מתקבלות האגדות כולן כפקחיות, מלאות עורמה. ואף על פי כן, כאגדות, ההוכחה הטובה ביותר — כאשר היל-דים צורחים מלוא גרון אל המלך הר אכסהיביציניסט, כשהוא מאחורי פרנד המדינה: „סיפשו כזה, תמדוד את הר בנדים ותצא בתחתונים!“

בגל ההתלהבות שתקף בשבוע האחרון את עיתונאי ישראל למראה סרט-הסל" וויזיה הצער והחמלה — התלהבות שהי תה בהחלט מוצדקת — השתרבו המוני פרטים על אופן ההפקה ועל האנשים שעשו את הסרט, פרטים שאולי התאימו לדרשות הספציפיות של המאמרים על הסרט, אבל פחות למציאות של הסרט, מדגיש הבמאי מארסל אופולס שלטלוויזיה הצרפתית לא היה כל חלק בפקת הצער והחמלה. הרעיון נולד אמנם מתוך שיתוף בין אנדרה האריס, אלן דה-טודאי ו-מארסל אופולס, ששיתפו פעולה לפני למעלה מארבע שנים בתוכנית טלוויזיה בצרפת בשם זום. אלא שלפני שהגיעו לשלב מעשי כלשהו, באו מאורעות יוני '68, השלושה מצאו את עצמם ללא זום, שני האנשים עברו לעבוד באופן פרטי כמפקים עצמאיים, ואילו אופולס עבר לגרמניה.

רק שנה לאחר-מכן הוחל בצילומי סרטי הטלוויזיה, כך שכל מי שמתאר את הצער והחמלה כהפקה של הטלוויזיה הצרפתית, שלא שודרה בה בגלל הנושא הפרובוקטיבי, מוטב שיילך ויבדוק את העובדות. מפקי-הסרט הם שירותי הטלוויזיה של האמבורג (נורדדייטשר רונד-דפונק) וגם היא שווייץ, יחד עם חברה פרטית, ושל שווייצרית. מכאן שממילא לא היתה צריכה הטלוויזיה הצרפתית להתכחש למוצרה שלה. היא פשוט סירבה לקנות מוצר מוגמר, שהוצע לה על-ידי גורם חיצוני.

אלא שכאן אין הפרשה מסתיימת עדיין.

מר אלמוני שונא את מר פלמוני. מר פלמוני שונא את מר שלמוני, ומר שלמוני שונא את אלמוני. מצב טובי ומובן בחחלט בחברה המודרנית. אילו היו הר אדונים סתם בני-תמותה, היו תולשים זה לזה חשן, עובדים בסדר היום, אבל מה רוצה השטן, והאדונים הם עתונאים.

גפן בעיני קינן

אני לדודי ודודי לי...“

או אז הופך עניו השינאה לבעיה לאומית ממדרגה ראשונה, הראייה לטורים ארו-כים וכבדי-מישקל.

מבקרתי הארץ הדה בושס תקפה מחזה טלוויזיה של יוהנתן גפן, בעל טור ב-מעריב. גפן, בן-אחותו של משה דיין, טען שבושס תקפה אותו מפני שכתב פארודיה בשם „גברת לוויין“ שי-כוון לטיילי קשת, אך שבושס ייחסה אותו לעצמה. גפן תקף את בושס. עמוס קינן, בדיעות אחרונות, חש לעזרת בושס ותקף את גפן.

התוצאות:

● **בושס על גפן:** „...נראה שיהיו נתן גפן זה לוקח את עצמו ברצינות. ...רמה אינפנטילית. ...אחד השאים הנכ-בדים של הביזיונות הטלוויזיוניים...“

● **גפן על בושס:** „...הסיפור האיום ביותר שקראתי בחיי. זכה בתחרות הסי-פור הרע... אשפה גראפומנית אמיתית...“

● **קינן על גפן:** מחזה הטלוויזיה היי-אחרון שלו היה יצירה מונולוגאית. היי-תי ממציא למנוול הזה מין עם מצחיק, נכון מליכושע שמאלץ... אשכוליו הנפל חיים של מליכושע שמאלץ שכוליים מעל

דוחם-מחותרת כהצער והחמלה הטלוויזיה הצרפתית לא בעסק